

Non obstat postremo, quod actum fuerit ex remedio quorum bonorum, quod non competit nisi in bonis possessis per defunctum de tempore ipsius obitus, & domus, de qua agitur, num fuerit possessa per Octavium tempore mortis illius secunda anno 1627. ex quo vendita jam fuerat Marco Antonio, durante ejus vita, qui obiit de an. 1633.

¹⁷ Quia cum per obitum dicti Antonii reversa fuit ad haereditatem, eoque titulo delata ad Lælium prætensem haeredem universalem, à quo successive possessa fuit, ac demum anno 1639. translata in Joan. Franciscum Attavantem; Ideo jure merito comprehensa fuit illo iudicio universalis contra eum intento, ac sententia subinde prolatam Summ. Francisci sub n. 2. ut bene Menoch. *de adipiscen. pos. remed. I. sub n. 71. versic. verum opinor. & vers. hic causus fortius procederet, per text. in l. 4. ff. petit. hæredit. quem etiam in hoc remedio locum habere affirmat.*

Quæ opponuntur per Attavantem legitimatio- ni persona Francisci fuerunt alias rejecta prævia approbatione decisionis super ea emanatae 7. Februarii 1641. coram R.P.D. meo Roja, cuius funda- menta visa fuerunt adhuc inconclusa vigere, cum præfertim ille reperierat in quasi possessione filiationis, non solum quo ad Horatium ejus patrem, sed etiam quoad Octavium, de cuius haereditate agitur, & Lælium ejus patruos, à quibus semper fuit habitus, & tractatus pro tali tam in iudicio, quam extra. Regulariter enim filiatio alicujus, & legitimi- mus probatur per communem reputationem, & quod pro filio fuerit habitus, & tractatus, cum ista in hac materia sufficient, juxta text. in cap. per tuas de probat. Menoch. consil. 490. n. 18. Cæsar. de Graff. dec. 6. nu. 2. qui fil. sint legit. Rot. dec. 406. n. 5. & decis. 434. nu. 7. p. 1. recent. & cum plura alia ad istum effectum in dictis decisionibus R. P. D. mei Rojas fuerint ponderata, quæ defini- ciant in Farfen. Bonorum 23. Januarii 1647. coram R. P. D. meo Corrado, pro Attavante allegata, utique illa Francisco Gratiano non adversatur.

Et ita &c.

DECISIO XLVII.

R. P. D. VEROPIO.

Alatrina Testamenti.

Veneris 26. Februarii 1649.

SUMMARIUM.

- 1 *Testamentum ad pias causas, solemnitates non requiri, & nu. 4. Ad pias causas quando dicatur, n. 2. Confessione Testatoris, & depositione unius testis, probatur, num. 8.*
- 3 *Scriptura carens Testibus, & Notario, est imper- fecta, Testamentum est recognoscenda per Testes configurationes intervenientes, num. 6. Declara- ut num. 7.*
- 5 *Testamenti traditio facta Notario, qualiter probe- betur.*
- 9 *Statutum de solemnitatibus, in Testamento adbi- bendis, non militat in testamento ad pias causas.*

LAURENTIUS CÆSIUS, in testamento, propriâ ipsius manu conscripto, ac gentilitio familiæ stemmate signato, duas Cappellanias, sub amplissima dote, favore Pronepotum, & Abbatis Sancti Angeli Terræ Fumonis, constituerat, & ad

alteram patrocinio Divi Francisci pariter erigen- dam, Archipresbyterum ejusdem Terræ pro tem- pore existentem institui mandaverat, ipsumque universalem sibi, hoc onere, scripsit haer- edem, ut bis in hebdomada, in sui suffragiū, sacrum Christi corpus immolare, ac Capucci- nae familie viros proprio exciperet hospitio. Quid postmodum testamentum, septem sigilli, totidemque Capuccinorum subscriptionibus in exteriori parte munitus, Gregorio Blondo Notario consignavit affervandum. A cuius Notarii prædefuncti consanguineo post ipsius Laurentii obitum, coram Gubernatore Alatrinæ Civitatis exhibitum, ad instantiam Archipresby- teri haereditis instituti, duobus fuit testibus re- cognitum, notum sibi Testatoris characterem, atque sigillum deponentibus, & in Alatrinæ Civitatis archivio reconditum. Indè vero, cum Bonifacius Cocchus, modernus ejusdem Terræ Ar- chypresbyter in authenticam formam, prævio Judicis decreto, extrahi curaset, ac coram Au- ditore Cameræ produxisset, immisionis deinde sententiam reportavit, contra pronepotes Lau- rentii, uti prætentos, ab intestato haereses, ac bonorum universalium Detentores. Ad quorum instantiam, & delata mihi causa dubium propo- fui, an ex hac dispositione Laurentii, Juris civiliis solemnitatibus deficta, Bonifacio debeatur immissio, & Domini affirmatiæ responderunt; Quia dum illa perfectam, & absolutam Testato- ris continet voluntatem, ad pias causas ordina- tam, licet nullis juris civilis solemnitatibus ful- ciatur; ejusdem tamen, favore causas piæ, susti- neatur, ex dispositione text. in cap. relatum, de testamentis, & notant ibi DD. communiter, & Auth. quod sine Cod. de testamentis, ejus dispo- sitione, licet de testamento inter liberos sancientis locum obtinere in testamento ad pias causas or- dinato, comprobat Corn. in consil. 307. num. 67. ubi de communi quoque DD. sententia attestatur Clar. in §. testamentum qu. 6. nu. 1. Card. Mant. de conject. ult. vol. lib. 6. tit. 3. nu. 4. Magdal. de num. testimoniis in testamento requisiti. p. 2. c. 1. n. 28. & cap. 3. n. 2. & plures respondit Rot. coram Caval. decis. 553. num. 1. cum seqq. & 553. nu. 2. part. 1. & decis. 74. num. 12. part. 2. divers. coram Buratt. 475. num. 1. cum seqq. & dec. 721. nu. 4. p. 2. re- cent. & de magis recepta, ac veriori DD. senten- tia in decis. 311. n. 2. part. 4. recent. & immis- sionis beneficium confequi debet notant DD. in ad- ducta leg. ultim. Cod. de edit. Menoch. *de adipiscen- rem. 4. nu. 372. & in terminis testamenti ad pias causas tradit Argel. de acq. poss. quest. 6. art. 9. num. 163. & 172.*

Hanc verò dispositionem ad causas pias ordina- tam fuisse à Laurentio, ex eo convincitur, quod majorem substantiam partem pro constituendis, dotantisque Capellis prædictis mandavit erogari, & Cappellanum S. Francisci (nullius) certa per- sona specialiter contemplata) instituit haereditem, sub onere sacrum peragendi bis in hebdomada, & assidue Capuccinos hospitio + recipiendo; cum exinde patrimonium universum, in propriæ animæ suffragiū, ac in causam proinde piam, dignoscatur destinasse, ad text. in cap. requiritis de testamentis, notat gloss. in cap. 2. de sepult. Tira- quel. de privil. piæ causæ in præf. §. quod adeo ve- rum est, Magdal. de numero test. part. 2. cap. 2. n. 38. & 39. Rot. coram Cæsar. de Graff. dec. 4. de testam. & coram Buratt. decis. 475. sub num. 6. & notant ibi Add. sub littera E.

Hinc non urget, quod scriptura predicta testibus careat;

Ad materiam de Alim. Decis. XLVII.

- 3 careat, rogituque Notarii, + ac proinde debeat imperfecta reputari, juxta consil. Rolan. 32. n. 29. lib. 2. Alex. consil. 84. vol. 5. Ruin. consil. 12. n. 5. vol. 2. Affl. dec. 245. nu. 9. Cum testium solemnitas non requiratur in testamento ad pias causas, sancta sola Juris Divini, + ac sacrorum Canonum solemnitate terminanda, juxta text. in cap. relatum de testamentis, & notant ibi Doctores & in cap. cum esses eodem tit. Ruin. consil. 71. n. 18. vol. 3. Magdal. de numero test. part. 2. cap. 1. nu. 14. & respondit Rot. coram Peña decis. 166. n. 2. & coram Caval. 553. nu. 5. & in Romana hæreditatis 29. Octobris 1616. & in alia Romana hæreditatis 5. Martii 1636. coram Motmanno, in quibus hujusmodi testamenta, etiam sine solemnitatibus statuti, ap- probabantur ut valida.
- 4 Et ita utraque parte decisum.

DECISIO XLVIII.

R. P. D. CORRADO.

Calaritana Juris visitandi.

Luna 21. Maii 1649.

SUMMARIUM.

- 1 Executores testamentarii rationes administratio- nis reddere tenentur. Rationes reddunt coram Episcopo, n. 4.
- 2 Legatum ad opus pietatis directum censetur pium. Pro studio Theologæ dicitur pium, num. 3.
- 5 Episcopus litigans cum Magistratu executore eva- dit incompetens. Suspectus cum adjuncto reci- pit rationes, & ad Curiam transmittit, n. 8.
- 6 Judicis arbitrio remittuntur causæ suspicionis.
- 7 Clausula, quam, & quas, in commissione emer- gentis extenditur ad merita.
- 9 Cone. Trid. fess. 24. de reform. non habet locum quando proceditur in forma iudicii.
- 10 Praelatorum documenta à Populis reverenter sunt suscipienda.
- 11 Saucius vino, & oleo curandus est.

Intendens Reverendissimus Archiepiscopus Calaritanus, tanquam piorum operum Visitator, exigere rationes executionis legati per quondam Michaelem de Cervilione ordinati, in quo nonnulla ejus bona vendi, pretiumque ex eis redi- gendum in emptione censum, quorum annui redi- tus pro dimidia Juvenibus, in Seminario ejusdem Civitatis educandis, altera verò dimidia alii Clericis sacris ordinibus insigniti, qui Theo- logiæ studiis biennio incubuerint, ac ad Urbem ea profecturi velint accedere, distribuantur, erogari mandavit, & prout latius in ejus ultimo legitur testamento. Ad quosdam actus judiciales processit contra Executores præfatae dis- positionis ab ipso Testatore ibidem deputatos. Verum, interposita, eorum nominibus, ad San- tiiss. D. N. appellatione, causa Rotæ commissa fuit, quæ hodie, re mature discussa, resolvit illos teneri rationes reddere.

Quia certum est, Executores etiam testamen- tarios ejusmodi oneri obnoxios esse, quoad ea, + quæ illorum curæ, atque administrationi com- missa fuerunt, l. nulli, ibique no. Odofred. & alii C. de Episcop. & Cler. Clem. Quia contingit §. Ut autem præmissa versic. Illi etiam de Relig. Domib. Specul. part. 2. in rit. de instrum. edit. §. nunc vero

aliqua sub n. 45. versic. sed simplex Commissarius, seu Executor, &c. Bald. in autb. sed cum testator sub n. 23. vers. licet teneatur C. de Episcop. & Cler. Fulgos. consil. 75. ex facto proponitur, sub n. 3. vers. nam ex officio executionis, Capel. Tolos. q. 46. Graff. in & executores ultimarum voluntatum q. 7. Escobar. de ratiocin. c. 3. n. 18. vers. Itidem executor testamenti, &c. Rot. penes bo. me. Card. Cavaler. dec. 18. n. 6. versic. & in terminis, & in Rom. pecuniar. 14. Decembri. 1646. coram me in §. Iustitia vero, versic. sive consideretur, ut simplex executor testamentarius, &c.

Quoniam vero in proposito casu agitur de legato ad causas, operaque pia instituto, non solum attentis verbis Testatoris, quia eadem usus fuit denominatione, ibi, servascam per l'obra pia infinita, cies la myet per tanta subiectis convictoris del Seminario &c. sed inspecto fine ad quem fuit ordinatum. Tum in ea parte, quæ respicit commodum, ac sustentationem educandorum in Seminario, in quo Juvenes Clericali tonsura initiati, rudimentis fidei, Ecclesiasticisque disciplinis, ac bonis litteris, à personis Ecclesiasticis instruuntur, ut deinde sublimioribus studiis addicti, maiores in dies fructus, in Ecclesia Dei, & Christiana Republica producere valeant; quare meritò hujusmodi Collegia, in quibus hec pietatis opera exercentur, inter loca pia recenseri solent, Episcopalique Jurisdictioni regulariter subjiciuntur: Ac proinde legatum quoque ipsum pium & censeri debet tanquam ordinatum in causam ad opus pietatis, & charitatis directam, ad text. in cap. 1. & in cap. quia nonnullos de Magistr. ac in autb. habita versic. dignum namque existimat C. de fil. pro patr. & explicat Navar. in tract. de reddit. Eccles. q. 1. monit. 26. sub n. 3. versic. quare talia sunt, & infra. versic. ex hac radicali resolutione, ac seqq. Alex. Monet. de commun. ult. volun. cap. 4. sub n. 45. versic. relatum quoque &c. comprobavit Paul. Fusc. de visit. lib. 1. c. 15. à n. 3. versic. exinde uile semper fuit cum seqq. Tum etiam in altera parte beneficium eorum, & qui Sacrae Theologiae studiis incumbunt concernente, cap. fin. de Magistr. & comprobatur ex Sacr. Concil. Trid. sess. 5. de reform. c. 1. Tiraq. de privileg. pte causa, & seq. per tot. p. 6. Ideo ut iudicium hoc omni (ut dicit) suspicione praetextu remoto procedat, atque longiores evitentur circuitus. Domini ad quos vi- gore commissionis Signaturæ Sanctiss. D.N. cum clausula, quam, & quas, & toto negotio principali &c. causa etiam super meritis est devoluta juxta text. in c. ut nostrum de appell. Franch. in c. ut debitus sub n. 45. vers. in gloss. pen. eod. iii. Rota dec. 4. de for. compet. in Antiq. & decif. 3. de Appellat. in nov. & penes Verall. dec. 152. p. 1. & fæpe in aliis. Censuerunt alterū, in quem partes consenserint deputandum, vel alias ex officio eligendū, coram quo cum interventu ministri ipsius Reverendissimi Archiepiscopi exhibet, redditæque rationes prædictæ ad hoc Sacrum Tribunal remittantur, ut si qua ex eis oriatur, ac supersit dubitatio & congruo Juris ordine decidatur, prout in his terminis fuit refolutum, in dict. Uladislavien. Administr. 30. Maii 1646. coram Reverendiss. Tarracinen. ubi in §. nec obstat quod Episcopus &c. responderetur Decretum Sacr. Concil. d. sess. 24. de reform. c. 10. vers. nec in his &c. non habere locum, quando proceditur in forma judicii, sed tantum in ipso actu visitationis, * ac correctionis morum, qui est casus in eo decisis, ut plures declaravit Sacra Congregatio Eminentissimorum illius Interpretum ibidem, relat. & per Modern. Roman. dict. decision. March. 188. n. 3. versic. non obstat & sequent. Barbos. de offic. Episcop.

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

357

358

359

360

361

362

363

364

365

366

367

368

369

370

371

372

373

374

375

376

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

401

402

403

404

405

406

407

408

409

410

411

412

413

414

415

416

417

418

419

420

421

422

423

424

425

426

427

428

429

430

431

432

433

434

435

436

437

438

439

440

441

442

443

444

445

446

447

448

449

450

451

452

453

454

455

456

457

458

459

460

461

462

463

464

465

466

467

468

469

470

471

472

473

474

475

476

477

478

479

480

481

482

483

484

485

486

487

488

489

490

491

492

493

494

495

496

497

498

499

500

501

502

503

504

505

506

507

508

509

510

511

512

513

514

515

516

517

518

519

520

521

522

523

524

525

526

527

528

529

530

531

532

533

534

535

536

537

538

539

540

541

542

543

544

545

546

547

548

549

550

551

552

553

554

555

556

557

558

559

560

561

562

563

564

565

566

567

568

569

570

571

572

573

574

575

576

577

578

579

580

581

582

583

584

585

586

587

588

589

590

591

592

593

594

595

596

597

598

599

600

601

602

603

604

605

606

607

608

609

610

611

612

613

614

615

616

617

618

619

620

621

622

623

624

625

626

627

628

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

642

643

644

645

646

647

648

649

650

651

652

653

654

655

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

670

671

672

673

674

675

676

677

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

690

691

692

693

694

695

696

697

698

699

700

701

702

703

704

705

706

707

708

709

710

711

712

713

714

715

716

717

718

719

720

721

722

723

724

725

726

727

728

729

730

731

732

733

734

735

736

737

738

739

740

741

742

743

744

745

746

747

748

749

750

751

752

753

754

755

756

757

758

759

750

751

752

753

754

755

756

757

758

759

760

761

762

763

764

765

766

767

768

769

770

771

772

773

774

775

776

777

778

779

770

771

772

773

774

775

776

777

778

779

780</p